

RECENSIE BH GITA IN TIJDSCHRIFT REFLECTIE 2016

Lambert de Kwant

Paul van Oyen

Bhagavad Gita

Een vertolking met commentaar

Villa Sophia uitgeverij

In de jaren '90 maakte ik samen met een vriendin, deel uit van een studiegroepje dat onder leiding van Paul van Oyen, in Deventer zich verdiepte in de Bhagavad Gita. Deze complete uitgave van haast 1000 pagina's is een doorwrochte studie vertolking en becommentariëring van Bhagavad-Gita-kenner Van Oyen.

Voor Van Oyen, die in 199 begon met het vertalen en schrijven van een commentaar op de Bhagavad Gita, was het steeds duidelijker dat er nauwe banden bestonden – ook in de Romeinse tijd – tussen Oost en West. Pas in 2010 zouden zijn vermoedens bevestiging vinden in de informatie dat Jezus ongeveer 18 jaar (tussen zijn twaalfde en dertigste) in India en Tibet heeft gestudeerd. In die tijd was ook het lezen en bestuderen van de Bhagavad Gita verplichtte lesstof voor wie zich wilde bekwamen in religie en filosofie zoals dat tot op de dag van vandaag nog steeds het geval is.

Er gaat, zo zegt hij, 'een sterk transformerende werking uit van het lezen, reciteren en bestuderen van deze zeer oude tekst. Een transformatie die inhoudt dat een intellectuele analyse of een gevoelsmatige ervaring ongemerkt over gaat in een uiting van inzicht of intuïtie 'Ons begrip komt in een heel andere dimensie terecht, in een wereld waarin we plotseling ontdekken dat Arjuna en Sri Krishna als het ware tot leven komen waarbij wij zelf toeschouwer en toehoorder zijn van hun samenspraak om tenslotte zelf aan het gesprek in onze eigen geest deel te nemen. Onze eigen goddelijke dimensie en oorsprong worden erdoor geactiveerd en worden een feitelijke ervaring.'

Een spirituele hoorn van overvloed

Paul van Oyen noemt de Bhagavad Gita een spirituele hoorn van overvloed die geplaatst is in de setting van een slagveld, dat ons eigen slagveld verbeeldt waar de krachten van persoonlijkheid en afgescheidenheid de strijd aangaan met dharma, een Sanskriet-begrip dat onder andere staat voor gewetenvolheid en plichtsbetrachting.

De Bhagavad Gita maakt deel uit van het grote Indiase epos, de Mahābhārata, een samenvatting van de spirituele boodschap die voor de mens is bestemd. Die boodschap houdt in, zegt Soeroedj Baladien in een woord vooraf, dat de mens een reis maakt die als einddoel éénwording met het goddelijke heeft.

Volgens de Indiase traditie is de Bhagavad Gita ongeveer 5100 jaar oud, aangezien het gesprek tussen Sri Krishna en Arjuna plaatsvond vlak voor de burgeroorlog die een einde maakte aan het Bronzen Tijdperk.

Ieder vers van dit omvangrijke boekwerk is door Van Oyen van commentaar voorzien in de hoop de tekst daarmee toegankelijker te maken voor de moderne (Nederlandse) lezer. Bij ieder vers wordt ook geheel of gedeeltelijk geciteerd uit het commentaar van de Indiase wijsgeer en hervormer Shankara (tussen 788 en 820), dat bij de studie van de Bhagavad Gîtâ niet mag ontbreken.

Deze boeiende vertolking, waarin ook de persoonlijke opvattingen van Van Oyen een rol speelt, wat niet anders kan in commentaar, leent zich er prima toe om het hoofdstuk voor hoofdstuk in alle rust door te lezen en te herlezen, waardoor je duidelijk gaat zien hoe actueel en eigentijds Bhagavad Gita is.

Het is de verdienste van Van Oyen dat hij deze oude teksten toegankelijk maakt en tot leven brengt.